

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frrtal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde Áron, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: A termő föld gyors kiszáradásának akadályozása. Bene József. — A keszthelyi phylloxera irtás. Gáspár József. — Nyilatkozat. S+y. — A szolnok-dobokai gyümölcsészeti vándortanárszabályzata. — Mi történt Monostoron? VIII. Egy választmányi tag. — Könyvismertetés, (az orsz. m. gazd. egyesület emlékkönyve). Vörös Sándor. — Ertesítés a ragályos betegségekről. — Vidéki gazd. tudósítások: Ilyefalva, Zabola, Apanagyfalu, Cserhalomtáj, Csikszereda. — Egyvélég: A tej kezelése az istállóban. Az ákáczfagymvetés. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak — Hirdetések. —

A termő föld gyors kiszáradásának akadályozása.

A közelebbi évek rendetlen időjárásai szükségessé teszik biztosítani a föld termőrétegét a gyors kiszáradástól. A gazdasági növények fejlődésének nagyobb akadálya a szárazság, mint a nedves időjárás s az első ellen tenni is lehet, hogy megtalálja a fejlődéshez szükséges nedvességet, vagy legalább annyit, hogy két esőzési időszak közt el ne pusztuljon. Inkább a tavasziak szükséglik e gondoskodást, mikor pár napi déli szél a nedvességet gyorsan elpárologtatja a talajból.

A talaj kiszáradása „hajcsövesség” folytán történik. Ugyanis minél keményebb a föld, annál tömöttebben állanak egymás felett a részecskék s az altalaj nedvessége gyorsan felszínre jut s párává válik a nap behatása alatt. A természetten tételén alapuló ezen magyarázatot igazolja egy az őszi és egy a tavaszi szántásba vetett ugyanazon nemű terménynek sikerülte száraz tavasz és nyáron. Kísérletből tudom ezt. Kezelésem alatt állott egy kis gazdaság azon határrészben, mely az ugarrendszertől kivéve, évről-évre kapás növényekkel vették. Fekvése e határrésznek hegyhát, talaja közép kötött fekete agyag. Trágyáztatik minden két évben. Legelés alól ki van véve. Ily művelési rendszer és kedvezmény mellett is egy száraz év üresen hagyatja a hámbárt. Fölismerve a helyzetet, kezdettől fogva mely őszi szántást alkalmaztam a tavasziak alá. A termény fejlődése sikerült mindig, de legszembetűnőbb volt a múlt év for-

ró nyarán; mert a tengeri holdja 16 hectolitert adott. Nemkülönben szomszédomnak is, ki több évi gondolkodás után perjes földjét őszi szántás alá vette, tengerije sikerült és a perjétől is meglehetősen menekedett. A többi földek pedig, melyek folytonosan kapa alatt állanak s bő trágyát kapnak, szűken fizettek, valamint a folyammenti áradmányi tengeri földek is.

Ámbár nincs ideje az őszi szántásnak, — hogy erről szólók teszem azért, hogy felhívjam a figyelmet, miszerint, ha talán ez év is valahol száraz talál lenni, tessék az érdekeltek figyelemmel kísérni a különböző porhanyóságu talajokon a tenyészetet; — az okulás bizonyosan bekövetkezik.

Ellenkezőleg történik a vetés idejekor történt szántásnál. Akár ugynevezett szalonnásan, akár göröngyösen történjék az, száraz évben csak sínylik a növényzet. Magyarázata annyi, hogy a földrészesekék tömötten fekszenek egymáson s a nedvesség közlése gyorsan és könnyen történik a felszín felé.

Tudok oly vidéket a Bánátban, hol őszi szántást nem alkalmazzanak, de egy módot gyakorolnak, hogy a tengeri sikerét biztosítsák. Annak idejében elvetik a tengerit s azután hordják reá a trágyát és teregetik szét. Később nem tudtam magamnak e gyakorlatot megmagyarázni; mert a trágya elmélet ellene szól a trágya ilyenforma kezelésének. A gyakorlat ezen fogást bizonyosan azért vette fel, hogy ezen trágyaboríték a föld nedvességét visszatartsa s a mag kelését biztosítsa. De még a talaj nedvességi viszonyára is befoly az alakapálás után is ezen kezelés mód. A trágya ugyanis a termőréteg felszínét lazán tartja s a benső nedvesség lassabban szállhat el. Meggyőződésből állithatom, hogy ha már bő trágyázás által a talaj humustartalmát állandóvá nem tehetjük, — hogy a víztartó képesség rendes legyen, az időjárás viszontagságának ezen megkerülését nem mondhatom oktalanságának. Igaz, hogy a trágya a vetéstől kapálásig a nap fogyasztó hatásának van kitéve s ez károsodással jár, de nagyobb baj az embernek ha év végén üres a hámbára!

Ha már az őszi szántás idején túl vagyunk, alkalmazzuk a lehető korai tavaszi szántást, a tavasz utolján vagy közepén, vetendő növényeink számára. Ne mélyen, hogy vad föld gyengítse a termőréteget, de meg, hogy a gyom magvak is kikelhessenek a vetés idejéig. Négy-öt hét áll e szántás és vetés között s a tavaszi hűvös éjszakák sokat segítenek a porhanyításban.

Azt hiszem, a folyó tél száraz fagya elég porhanyón fogja hagyni az őszi vetéseket is, de a kötöttebb talajokon minden időben tanácsos a vetést megboronálni. E műveletet nem szabad kora tavasszal végezni, míg télies fagyoktól tartani lehet, mert a borona által helyökben megingatott növények gyökerei megfagyhatnak. Ez időpontot vidékek szerint lehet megválasztani. Ugyanis, ha a talaj tömött még felszínén is, mielőtt a növény beárnyékolhatná a talajnedv kiszárad s a tenyészet megszűnik. Boronálással pedig a felszín részecsei lazává lévén, a nedvesség fölszínre emelkedése akadályozva van. Példa rá a két darab rozsom a múlt évről. Egyik zöld ugarba vettve, tavasszal gyorsan és tömötten fejlődött. A másik dohányföldben nem talált ily jó miveltést, mert a nyár nedves lévén a dohány sorok köze erősen megtapadtatott. A rozs tavasszal csenevész volt, alig 5 cm. és gyér, míg a más 30 cm. és túl tömött. Bele állítottam a csenevészbe a fogast egy kis nyomtatékkal, mások nevézésére s aratáskor csak egy keresztellett kevesebb a más darab termésénél. Pedig a terület egyenlő volt. A kalász nagysága pótolta a kereszt hiányt.

Az elmélet egy időben, ha jól emlékszem, a hengerezést mint nedvességet visszatartó műveletet tanította. De mióta a hajcsövesség magyarázata a talaj kiszáradását megvilágította, ma nem hangoztatja senki. Mint talaj-simító művelet, ott hol kaszával takarnak és a nagyon laza talaj tömöttítésére alkalmazható és alkalmaztatik is. Azonban jó ott is utánna járni egy könnyű fa boronát, hogy a bezárt felület megnyitassék. A takarásért eszközölni szokott hengerezést a Bánátban tövis boronával helyettesítik, mely rónáz és a felületet nem zárja be.

Bene József.

A keszthelyi phylloxera irtás.

Az irtás Cserhádi Sándor magyar-óvári tanár vezetése alatt történt; az irtás technikájának elsajátítása végett ott voltak: Dr. Müller Otto keszthelyi tanársegéd és a sorok írója.

A kérdéses szőlő a keszthelyi határban Koller Ferencz ur tulajdonát képezi, terjedelme néhány hold és tulajdonosa inkább nyári lakás, mint jövedelem forrás céljából állította be ezelőtt három évvel, mely körülmény a specialis szőlő fajok hozatala által a phylloxera behurczolását is megmagyarázza. A phylloxera azonban csak a Mathiasból (Kassáról) hozott gyökerevesszők szomszédságában — szám szerint 21 tőn — constatálott, melyhez a nem phylloxera területből biztosítási övül 5 métert véve, összesen 210 négyszög méter területen 309 tő jött szénkénegezés alá és pedig az országos phylloxera bizottság határozata értelmében, (mint-hogy fél kat. holdon alul van), négyszög méterenként 200 gramm

szénkéneget számítva; melynek alkalmazása úgy történt, hogy a négyes kötésben ültetett (a szőlőtők a sorban 70 cm., a sorok egymástól 1 meter távolságban állottak) szőlőtők közé egymást keresztező irányban egy-egy lyukat furtak, úgy, hogy minden szőlőtőt négy lyuk vett körül; a fenntebb említett phylloxera tőkék pedig még külön egyet kaptak. A szénkénegezés alá vett területet négy felé osztó keresztet ut folytatólagosan, mintha beültetve lett volna, furatott meg; a lyukak átmérője 2—3 cm., mélységük 90 cm.—1 méter. A furás bevégezése után, melyet e célra alakított vasrudakkal végeztek, jött a szénkénege beöntése szintén e célra készített edényekből, minden lyukba 50 grammot számítva. A beöntést a lyukak gyors betömése követte.

E művelet után, mely martius 23-án történt, 6 nap múlva kellett volna a szőlőtők elégetését eszközölni, mi azonban a kedvezőtlen időjárás miatt april elsejére maradt el; mikor az elégetést megelőzőleg egy pár tő vizsgálat alá vétetett, melyeken a talált egy néhány Hoplophora és Thyroglyphus (a phylloxera állítólagos ellenségei) semmi életjelt sem mutattak; ezután a szőlőtökeket lehetőleg mélyen — irtó kapa hiányában — csákány és fejszével kivágva karóikkal együtt halomra rakták és kevés petróleummal leöntve meggyújtották. Ezt két hét múlva még egy szénkénegezés követi, csak-hogy ekkor három négyszög méterre fog 200 gramm adatni. Kedvező esetben ez lesz az utolsó alkalmazás e helyen, mely ezen évben miveletlenül fog maradni.

Keszthely, 1880. april 4-én.

Gáspár József.

Nyilatkozat. *)

„Egy előfizető, gyakorlati gazda“ e lap 12-ik számában többek között engem is megtámad a T. urral folytatott vitánk alkalmából. Minthogy a t. szerkesztő ur a cikk végére irt megjegyzésében a válaszolásra mintegy felhívott, ki kell nyilatkoztassam, hogy nem fogok arra reflectálni három okból:

1. Cikkkiró közleményében oly dolgokról ír, melyekről a legelőbb fogalmi is hiányzanak és ezért vele vitatkozni — minden „jury“ tagsága mellett is — időpazarlás.

2. Oly emberrel polemizálni, ki — saját beösmérése szerint is — irti nem tud (a mi ugyan bevallás nélkül is látszik cikkből) csak kisebbségére válhatik bárkinék is. Aztán a „Csodabogár“ című rovatba tartozó cikkekkel polemizálni nem is szokás.

3. Végre a „Gazdának“ sem szűk tere, sem iránya nem engedi meg, hogy lapjain az iránytanból praelectiókat tartson valaki, pedig az említett közderültséget keltett cikkel szemben itt kellene a vitát kezdeni.

Sőt e rövid nyilatkozatot sem irtam volna, ha ez alkalmából egy körülmény fel nem merül.

Ugyanis „Mi történik Monostoron?“ című cikksorozat írója, nézetem szerint tulságos érzékenykedésből, ama „gya-

*) Tres faciunt collegium — de már most aztán punctum! Szerk.

korlati" czikk miatt megszakítá érdekes és felette tanulságos közleményeit. Azon helyzetben vagyok, hogy többek nevében kérhetem, sziveskedjék e határozatát vissza vonni.

Azt hisszük ugyanis, hogy egy oly gazdaság ösmertetése, mely hivatva van ez országrészben példányul szolgálni, nemcsak kiválóan érdekli a gazdaközönséget, de minden esetben az előre törekvő gazdának hasznos is lehet. Kérjük tehát a folytatását. *)

S+y.

Szabályzata **)

egy Szolnok-Dobokamegyében beállítandó vándor gyümölcs-tanár működésének.

1. §. Szolnok-Dobokamegye területén egy gyümölcsészeti vándor tanár alkalmaztatik.

2. §. Kötelessége a megye területén az egyes községekben a községi faiskolákat berendezni, azokban a megyei gazdasági egyesület által a termelésre kijelölt gyümölcsfajokat meg honosítani, e mellett a lakókban nyilvános előadások, esetleg tanfolyamok és egyénenként is adott utmutatások és felvilágosítások útján a haszonkörtészet iránt is érdekeltséget kelteni.

3. §. Működésében sorba veszi a megye járásait. A szolgabíró elve értesíti a községekben megkezdendő munkasorozatról, a ki jegyző és bírák által a szükséges előintézkedéseket megteszi.

4. §. A megye nagy területét tekintve köteles a vándor tanár működését úgy osztani be, hogy a közelfekvő helységekből rendszerint naponkint két községet is meglátogathasson. — Minden községben elkész, tanító s az ügy iránt érdeklődő lakosokból kertész bizottságot alkot, a faiskola fölötti örködésre egy felügyelőt vagy pásztort választat, mindennek felett pedig egy vagy két, sőt több egyént gyakorlatilag bevezet az ojtás kezelésére.

5. §. A vándor tanár működését a megye közigazgatási bizottsága ellenőrzi és irányozza. A vándor tanár minden hét végén naplója másolatát, melybe működése részletesen bevezetetik, az illető szolgabíróhoz beterjeszi, ki köteles azt a megyei közigazgatási bizottsághoz, mint e tárgyban illetékes főhatóságához a vándortanári működésnek a járás területén történt befejezése után haledék nélkül véleményes jelentés kíséretében beterjeszteni.

6. §. A vándor tanár köteles magát előre a szükséges alvó ojtó ágakkal úgy ellátni, hogy működését ilyenek nem léte ne akadályozza s készlete elégséges legyen a zöld ágakkal ojtás megkezdéséig.

7. §. A vándor tanár a községi faiskolák nagy mérvű elhanyagoltatása esetében, vagy azok érdekében sürgetős teendőket illetőleg a járási szolgabíró mellett és útján a közigazgatási bizottsághoz is fordulhat előterjesztéseivel.

*) A mely mindnyájunk öröme azóta meg is indult.

Szerk.

**) E szabályzat (bár annak egyes pontjaihoz itt-ott kifogás férhet), valamint a vándortanár beállítása örvendetes és fontos mozzanatot, jelez hazai gyümölcsészeti feljlesztésében és emelésében, mely egy a derek megyének, mint annak fáradhatatlan vezetőjének becsületére válik.

Szerk.

8. §. A községek egyik faluból a másikba a vándor tanárt fuvarral díj nélkül ellátják s a megyei nagyobb és kisebb birtokosok megyénk bizottsága közgyűlésének határozata következtében az alispán által 13220. — 1879. sz. a. körlevélben a gyümölcsészésztés ügyének támogatására hivatalosan is fel lévően kérve, a vándor tanár számíthat azoknak hazafias segédkez nyújtására.

9. §. A megye és annak egyes községei a vándor tanár havi 50 frt. fizetéséhez alap hiányában nem járulhatván, azt az állam fedezendi, azonban a községi faiskolák tiszta jövedelmének 25%-ja az állam által engedélyezett fizetésének törlesztésére fog fordittatni. — Miért is a községi faiskolák évi számadásai felülvizsgálata rendén mutatkozó tiszta jövedelem felesleg 25%-ja a közigazgatási bizottság útján az állampénztárba lesz beszállítandó mindaddig, míg a vándor tanár az állam részéről fizetésben részesül.

10. §. A közigazgatási bizottság a gyümölcsészeti vándor tanár működéséről három havonkint, nem különben az elért eredményről s a községi faiskolák jövedelméről év végével részletes jelentést tesz a földmivelés,- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerhez.

Mi történik Monostoron ?

Közlemények a gazdasági tanintézet köréből.

VIII.

(Tavaszi mezei munkák folytatása. Kühne-féle „Hungaria-Drill“ vetőgép. Monostori árpa. Nemes földművelés. Kosárfonás.)

Azt hittem, hogy a későn megújult tavasszal mult közleményem óta annyi referálni való torlódik össze, hogy a nekem szánt téren el sem is férek jelentésemmel. Azonban a „Jupiter pluvius“ megkönnyítette az én feladatomat és megnehezítette a gazda helyzetét; a mennyiben a már napok óta tartó eső nekem kevés jelenteni és leírni valót hagyott ezen hétről, de annál több gondot adott a gazdákknak, hogy az annyira megrövidült tavaszi munka idő alatt felelhetnek meg a várakozó sok teendőnek.

Különben ezen, esütörtök april 8. óta tartó esőért (a leezett mennyiség 10-én délig = 18.2 mméter,) nem lehet panaszkodnunk. Szükség volt arra nagyon őszi vetéseinkre. Meg is ifjodtak a langyos esőtől, azok s a buza és a rozs életerős szint vettek fel, különösen pedig a késői rozsok jöttek helyre utána.

A tavaszi mezei munkák különben egy pár napra megakadtak. Az intézet e hó 7-én kezdé meg Táborhelyi tábláján az árpa vetést. Munkában volt az intézetnek ujonnan beszerzett Kühne-féle 17 soros „Hungaria“ nevű sorvető gépe az árpa vetésnél s az első napi munka is igen igazolta e gép jeles szerkezetét és könnyű kezelhetését. E gép a jeles gépgyárosnak: Kühne Edének Mosonyban, gyártmánya, melyen kanalak helyett vetőkerekek vannak alkalmazva s minden egyes részében a régi Garrett-féle sorvetővel szemben átgondolt javításokkal van ellátva. Ki kell emelnem, hogy a gépnek még fészkető készüléke is van, mellyel tehát tengerit, répát nem folytonos sorokba, hanem meghatározott távolságu fészkekbe lehet vetniünk. A gép ára 398 frt.

Mihelyt az idő annyira felszikkad, hogy a szántott földön járni és dolgozni lehetend, minden érdeklődő megláthatja e gépet dolgozni a fenesi ut mellett u. n. táborhelyi dűlőben.

Az árpavetlésről szólva nem hagyhatom külön felemlítés nélkül ezen, a monostori határnak, de leginkább csak az intézet gazdaságának kiválóan sikeres terményét: az árpát. Tíz évi termelés alatt minden évben sikerült még ez s a magvak teltségére, súlyára nézve túlhaladta más vidékek árpáját s magán a bécsi piacon is (hova Paget J. ur által adatott el a monostori magról termelt egy részlet) feltűnést keltett. A monostori árpa a kétsoros árpa fajtából való s a számára kedvező tenyésztési viszonyokon kívül a vetőmag évenkénti leggondosabb megválasztásának s osztályozásának köszöni minőségét. Ezen a tavaszon az intézet árpáját szívesen fizették hectoliterenkint 8 frtért, vetőmagul véve.

— Minden vidéknek lehetnek, sőt vannak is sikeres műveleti növényei, melyek a vidék tenyésztési viszonyaiban találják sikerülésök fő okait. Ezen növényeknek, az illető vidéken vagy helyen való felkarolása s termelésük kiterjesztése, szóval a termelés specializálása sohasem járhat kárral, a mint az előttünk fekvő példa is mutatja.

S most, minthogy a borus idő megengedi, megemlékezem az intézeti kertészet különlegességéről: a nemes fűz műveléséről. Hát még a fűzfának is kell kultúra s annak is vannak nemesi osztályai? — kérhető egyik-másik armális urambátyánk. — Kell bizony ennek is kultúra — feleljük rá — s meg is érdemlik épen nemesi fajtái, hogy fölkaroltassanak s minél inkább elterjedjenek. Mert a kosárfonási ipart, úgy is mint önálló iparágot s úgy is mint gazdasági mellékfoglalkozást fejlesztenünk s gyakorolnunk nemcsak megérdemli, hanem még nemzetgazdasági szempontból szükséges is. No no öcsém uram, ne menjen oly messze; mi köze van a nemzetgazdaságnak a fűzfához és a kosárfonáshoz; úgy látszik magát valami fűzfalelkésedés ragadta el, hogy ilyet mondott — mondja urambátyám. — Jó, jó; nem is azt mondom én, hogy ha a fűzművelést és a vesszőfonási ipart felkaroljuk, hát mindjárt ki is fizelhetjük az államadósságot; — hanem azt állítom, hogy az oly egyszerű tárgyakért, minők a fűzvesszőkből font kosarak, ezekkel, azaz mint azt Kenessey Kálmán „Nemes fűzművelés“ című munkájában *) kimutatta, 200,000 forinttal adózunk a külföldnek s nekem gyanum van rá még, hogy iparosaink a kikészített fonóvesszőket is külföldről hozzák. Nem vétek-e ezen ezeket a külföldnek adnunk? Ezért is tehát és azért is, hogy minden háztartás sok ily kosárfélét igényel állandólag, a kosárfonásnak iparszerűleg való üzése és fejlesztése igen ohajtandó s maga ezen iparág az iparosnak is aránylag jól jutalmazó.

A gazdaságokban is mennyi kosárféle, szekér oldal, szekér kas és többféle fonadékra van szükség évenként: továbbá a gyümölcsfák s a szőlő kötözéséhez jó anyagot szolgáltatván a

*) Kenessey K. „Nemes fűzművelés“. Budapest, Athenaeum. 1876.

nemes fűzek, igen megérdemlik, hogy a gazda a jó fajta fűzeket tenyészteni megkezdje s a fonási munkákat cselédeivel gyakoroltassa annál inkább, mert e munkákat oly időben — télen — veheti elő, minden a cselédség vagy a kis gazdai család tagok arra legjobban ráérnek s munkájuk legjobban értékesül.

E szempontokból karoltatott fel ezen tanintézetnél, épen Kenessey Kálmán ministeri tanácsos ur intézkedése folytán a a nemes fűzfajták művelése, hogy e jó fajta fűzek dugványait a közönség innét megszerezhesse és hogy a tanulók magok is a kosárfonásban begyakoroltassanak, a mint azt láttam is.

Az intézet 1876-ban alapította meg a fűztelepét s azon ma 10 fajta fűzet művel és pedig finom munkákra és szőlőkötözésre alkalmas vesszőt adnak a következők: *Salix uralensis*, *S. vitelina virens.*, *S. vitelina (à bas gris).*, *S. japonica.*, *S. vitelina purpurea.* Vastag, erős munkákra való anyagot szolgáltatnak: *Salix viminalis camabina.* *S. viminalis batavia.* *S. acutifolia.* — Mindkét rendbeli anyagot adnak: *Salix vitelina aurea.* és *S. vitelina aurea Lambertiana*, ez finomabbat mint az előbbi. Szándékosan nem említettem magyar neveket, mert azokkal nem jelölhetjük meg biztosan a fajokat s vidékenként más és más fajtát értenekegy név alatt. Magának a tudományos növénytanak is tán legnehezebb részét képezi a fűzfa csoport eltéréseinek meghatározása. Ezen fűzek dugványaiából az intézet 100 drbot 30 krért, 1000 darbot 2 frt 50 krért, 10,000 drbot 20 frtért ad. A legcsekélyebb árak, minden más kertészetével szemben. Az intézet eddigelé évenként az ország minden részéből nyer megrendeléseket fűzdugványokra. Tán nem lesz érdektelen, ha az évenként kiadott dugványok számát ide iktatom:

1876-ban kiadatott összesen . . . 33100 drb.

1877- „ „ „ . . . 63700 „

1878- „ „ „ . . . 90000 „

1879- „ „ „ . . . 182500 drb, mely-

ből egyesek, egyletek, uradalmak, fogházak, — mik mellett a kosárfonás nagyban gyakoroltatik, — részesültek.

Ha tekintjük a fűzkultúra pénzbeli hasznát — ámbár legkevésbé volt erre alapítva, hanem a közönség között való terjesztésre — a legcsekélyebb árak és sok ingyenes adomány mellett 1878 évben az alig 1 kat. hold telepről 206 frt 95 kr bevétel éretett el, miből látható, hogy ezen termelési ág még nyereséges üzletet is képezhet.

— Amint említém, a kosárfonást az intézeti tanulók is gyakorolják. A téli évszakban, különösen a külmunkákra alkalmatlan időkben, egy felfogadott városi kosárkötő mester vezetése alatt foglalkoznak a kosárfonás munkáival s a mint örömmel láttam 3—4 órai gyakorlat után nagy, kétfülű kosarakat önmagok voltak képesek elkészíteni. Láttam azonkívül fonott szekér oldalakat s kisebb kosárkákat stb efélét általuk készíteni. Elismerem e foglalkoztatás hasznosságát, mert ily módon lassankint gazdáink maguk lehetnek azok, a kik e hasznos foglalkozást közvetlen terjeszthetik s előnyeiket élvezendik. —

Egy választmányi tag.

Könyismertetés.

„Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület emlékönyve. A hazai mezőgazdaság előmozdítása s az e célra alakított Egyesület sikere körül szerzett érdemek hálás emlékezetben tartására.“ Szerkeszti Galgóczy Károly. Kiadja az orsz. m. gazd. egyesület. Budapest, 1878.; 52 lap.

E czimű művel lepte meg tagjait az országos m. gazdasági egyesület. A kegyelet legszebb tényét látjuk magunk előtt e műben, mely oly jeleseink emléket örökíti meg, a kik babérait nem a dúló harcz téren, sem a politika hányatott mezején, hanem a hazai mezőgazdaság előmozdítása körül kifejtett áldozataik s munkásságaik által érdemelték ki s kiknek emléke a mezei virány csöndes mulandósága szerint az utónemzedékek előtt feledésbe menendett volna, ha a nemes egyesület e jelesek emlékeinek megörökítéséről e munka által nem gondoskodik vala. E munka elhalt jeles gazdáink életrajzait tartalmazza munkásságaik méltatásával. Tizenhat jeleseink életrajzát olvassuk ezen első füzetben u. m.: Főherczeg József Nádor, Gróf Festetics György, Gróf Széchenyi István, Teschedik Sámuel, Nagyváti János, Pethe Ferencz, Wittmann Antal, Appel Károly, Csapó Dániel, Klauzál Imre, Czindery László, Bárány László, Angyalffy Mátyás, Schams Ferencz, Légrády László és Bezerey István életrajzait. Ha vannak is e sorban oly nevek, melyek, mint József Nádor, Festetics György, Széchenyi Istváné nem homályosulnak el a magyar ember emlékezetében soha, mégis a tövises gyakorlati gazdasági pálya hajdani első rendezői és az első gazdasági szakoktatók nevei, kik századunk első felében hirdették a haladás ígét, megörökítésre szorultak az összes haza előtt s nemcsak azon szűk körben, melyet fölvirágoztattak s hol emléküik úgy is él intézményeikben. Mely gazda ne olvasná örömmel és kegyelettel elhunyt jeleseink életét, tetteit, munkálkodásait s elért sikereit a hazai mezőgazdaság terén egyáltalán s különösen, midőn oly alaposan s vonzólag folynak a leírások jeles Galgóczynk tollából.

Becses tagsági illetmény e munka nagyon s épen a közkegyeletből folyólag jeleseink iránt óhajtható volna e munkának megszerezhetővé tétele nem egyleti tagok számára is. S minthogy épen az ifjuság az, melyben a jelesek iránti kegyeletet felkölteni s melynek a jelesek példáit kitűzni, ismertetni leginkább kívánatos, igen üdvös tényt gyakorolna az orsz. m. gazd. egyesület, ha hazai gazdasági tanintézeteknek és alsóbb g. iskoláinknak e munkát ajándék gyanánt megküldené, hol is jeleseink emléke igen sok kebelben örökítették meg évenként az újabb és újabb nemzedéknél. Bizton reméljük, hogy a hazafias egylet ezt meg is teendi.

Vörös Sándor.

Értesítés a ragályos és járványos állati betegségekről 1880. april hó 7-ig.

M e g y e	K ö z s é g	Az állatok faja és darabszáma	A kór megnevezése	Elhullt vagy gyógykezeltek
Fogaras	Grid	8 ló	rühkór	gyógykezel.
"	Szunyoksók	2 "	"	"
"	Vledény	8 "	"	"
"	Páró	1 "	"	"
"	Kucsuláta	8 "	"	"
"	Sárkány	5 "	"	"

A Szent István koronájának egész területe marhavészmentes.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Ilyefalva, 1880. april 5.

Telünk nagyon hideg, szeles és fagyos volt, tavaszi munkát april hó 1-én zabvetéssel kezdtük. Őszi vetéseink meglehetősek; rét és legelő most szabadulván a sok hótól, nem a legjobban néznek ki. Gyümölcsfaikban a hideg kárt nem tett. Házi állataink egészségesek és áruk magas. Széna nagyon keresett és ezért rendkívül drága; gabona ára emelkedik, tiszta buza 9 frt, rozs 6 frt, árpa 4 frt 50 kr, zab 3 frt 50 kr, törökbuza 5 frt hectoliterenként. —

Nagy Hubert.

Zabola, april 5.

Telünk nagy későre bevégződött, most már jó időben szántunk vetünk; őszi vetéseink igen jól teleltek, marháink egészségesek; csak a széna fogyott meg nagyon. A sertéstartás a nagy hideg miatt sokba került, juhaink mételyben döglőnek. A tavaszi kerti s más aprólékos dologgal a fagy miatt nagyon megkéstünk.

Kónya Miklós.

Apanagyfalva, 1880. april 9.

Tavaszi munkálataink jó időben kezdetüket vették. Vettették részint őszi, részint tavaszi szántásba búkköny, zab és árpa. A talaj kitünően számlik. Őszi vetéseink eddigelé szépek, helyenként kipusztultak. Réteken a fű növeése megeredt. A szőlők karózása elvégezve, — megkezdtek a kifedést és hajtást. Gyümölcsfák nagy része elfagyva, a fedetlen szőlők hasonló állapotban intenek több gondozásra. Takarmánykészlet szűken elég. Juhok most is hullanak, egyéb állataink egészségesek. Gabona árak szilárdak.

Rüszler Károly.

Cserhalomtáj, 1880. april 9.

Elvégre időjárásunk a tegnapi lanya esővel teljesen tavaszira fordult. Mult hó 24-én még a gyalogszeres a vizek jegén ment keresztül. Pedig a déli hegyoldalakon a hó el volt menve. S ez baj volt az ott levő őszi vetéseknek, mert a szél lefutta a porrá vált földet gyökereikről és megforrázta. De a poros út melletti terek és északi oldalakon egész e hó elejéig hóval takart őszi vetések szépen zölden maradtak s nagy reményre jögszítnek. A zab vetést is megkezdhetjük husvét hetében és ma már foly a törökbuza vetés. A termőtalaj nagyon jól, teljes szaporával számlik. És ez így jó, mert a hideg tél minden takarmányunkból kifogyasztott. Nincs eladó széna s a mi kevés akad méreg drága 10—15 forint apró szekere. Juh kevés maradt. Egyéb házi állataink egészségesek. De sok a tél keménysége okozta kár gyümölcsfaikban. Baraczk egyse maradt épen, elfagyott a hegyeken is a kajszai éves hajtása. Minden fedetlen maradt szőlő s az elfedettekől is a gunárnyakkal fedett. Elfagyott a tereken csaknem minden körtefa oltovány és sokféle alma faj. Méheink létszáma is nagyon lepadott.

Vályi Elek.

Szicszereda, 1880. april 10.

Ősz vetéseinket a rendkívül szeles és száraz márczius nagyon megsanyargatta. A buzák közül sokat ki kell szántani. Aprillissal kedvezőbb időjárás köszöntött be, mely a gazdák aggodalmát oszlatni kezdte. A tavaszi vetés még csak most veszi kezdetét. Állataink jól teleltek s egészségesek, a juhok kivételével, melyek közül a mételykór szedi áldozatait. Legeltetni még nem lehet, mi miatt a széna ára pár hét óta nagyon felhagott. Állataink szaporulata kielégítőnek mondható.

Deák Ignác.

Egyveleg.

— A földmívelési ministerium költségvotését most tárgyalja a képviselőház, mely tárgyalásokra azoknak befejezése után fogunk visszatérni.

— A tej kezelése az istállóban. Ha pontosan utána járnánk, hogy mi lehet annak az oka, hogy tejünk legtöbb esetben, miért nem éri el azon minőséget és árt, mellyel birnia kellene, rájönénk, hogy ennek oka nem egyéb, mint a tejnek fejés alatt és utána való meg nem felelő kezelése. A fejés rendszeren a cselédekre van bízva, holott tudnunk kellene, hogy egy gazdasági termék sem oly fogékony a rossz kezelés és egyéb változások iránt, mint éppen a tej. Már a ganéjnak az istállóban való hosszabb tartása, vagy a megromlott alom is képes a tej jószágát csökkenteni és éppen ezért nem lehet eléggé ajánlani azt, hogy az istállóból minden oly anyag, a mely kivetni való, mielőbb el is távolíttassék. A tölgyek megmosása a fejés előtt ép oly fontos, mint a fejő kezeinek tisztán tartása. A sajtárból a tejet soha sem szabad szüretlenül a cseberbe (vagy más edénybe) önteni, mert egy ily meg nem szűrt sajtár tej képes az egész cseber tejet, elrontani a mi természetesen az ebből készülő tejföl vagy vaj rovására esik. Óvatos tejgazdák, a szűrőn kívül még egy tiszta szűrő kendőt is használnak, a mely a cseberre terítve a tej ismételt szűrésére szolgál. Fejés után a megmosott és a tökéletes kiszáradás végett felfordított tejes edényeket semmi szín alatt nem szabad hosszabb ideig az istállóban hagyni, hanem azokat minél szellősebb és szárazabb helyen kell tartani. Még kevésbé megengedhető, a kifejt tejet istállóban vagy más gőzös helyen tartani, miből az következik, hogy a külön helyiségek, tejtartó kamarának levegőjére nagy gondot fordítsunk, annál is inkább, mivel mint már említettük, egy gazdasági termék sem veszi oly könnyen magába a körülötte levő tárgyak szagát, mint a tej. Ha minden gazda ezen tapasztalatoknak helyességét beállta, istállójában a legnagyobb rendet lépteti életbe, a csakhamar beálló kedvező eredmény nemcsak megtéríti a csekély fáradságot, hanem még arra is tanúságot szolgál, hogy ezentúl a legcsekélyebbnek látszó dolgot is figyelmére méltassa.

(P. L.)

— Akáczfamagvetés. Az akácza magasztalásra nem szorult, ismeri mindenki áldását, tehát röviden csak a magvetésről kell szólanunk, mert sok millió megfér még hazánkban és míg lombjaival a földet trágyazza és idővel még a kopár homokot is termékeny szántóvá alakítja, addig időközben előbb rőzsét, szőlő karót, később szerszám és tüzelő fát nyújt a legnagyobb bőségben., gyorsabban növekszik mint bármely más fa és a vágást nagyon türi. Az akácza magot késő tavaszra kell vetni, midőn az utófagyoktól már nem lehet annyira tartani, mert ez és az eperfa, különösen gyökerei s fiatal esemetei igen érzékenyek a fagyot illetőleg. Az akácza, mint tudjuk igen kemény, annál fogva leforrázni kell a következő módon: a magvakat rostába tesszük, a rostát azután valamely széles edénybe állítván, a magvakat forró vízzel leöntjük és a rostát valamely pokróczdarabbal vagy zsákkal letakarjuk, hogy a rostán keresztül az edénybe lefolyt víz gőze a magvakat átjárja, a víz kihűltével a magvak vetésre alkalmasak. Az ekként leforrázott magot napokig tartogatni nem tanácsos, hanem mielőbb el kell vetni és pedig jó porhanyós és tiszta, jól megázott földbe barázdákba, melyek egymástól $\frac{2}{3}$ meter távolságra kapva vagy vasgereblye segítségével vonatnak. A ritkásan a ba-

rázdákba elszórt mag azután a barázdákba kiemelt földdel fedetik be és kissé meg lesz nyomkodva., további öntözés felesleges. Hasonló módon járunk el a lepényfa (Gleditschia) magvaival is.

(F. G.)

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1880. april 3-ától
april 10-éig.

B u z a üzlet lanyha, gyenge kereslettel s árcsökkenéssel forgalom 50—60,000 metermáza, ár 12·80 ft.

R o z s gyenge üzlet, árcsökkenéssel, forgalom 4000 metermáza, ár 9·50 ft.

Á r p a üzlet gyenge, árcsökkenéssel, forgalom 4000 metermáza, ár: takarmányárpa 7·20 frtig, seres árpa 8·10 frtig.

Z a b üzlet jó, szilárd árakkal, forgalom 10,000 metermáza, ár 7·30 ft.

T ö r ö k b u z a gyenge üzlet, árcsökkenéssel, forgalom 7—8000 metermáza, ár új 7·50 frtig, ó 7·90 frtig.

G y a p j u kereslet nagy, a készletek könnyen elárúsíthatók. Eladatott külföldre finom fésűs gyapju 100 metermáza, havasi kétnyiretű 40 metermáza, urasági pesti egy nyiretű 50 metermáza.

A gyárilag mosott gyapjuból elkelt 10,000 klgrm, nagyobbbrészt a külföld számára, 1·90—2·65 ft kilogrammonként.

G a b o n a - á r a k :

minimum és maximum: Budapest aprilis 10.		Bécs aprilis 10.
Buza	12·40—13·30 ft	12·20—14·35 ft
Rozs	9·60— 9·80 ft	10·25—10·90 ft
Árpa, takarmány	7·40— 7·65 ft	7·00— 7·75 ft
Árpa, szeszfőzésre	8·00— 8·90 ft	8·20— 9·20 ft
Árpa, seres	— — —	9·25—10·00 ft
Zab	7·30— 8·10 ft	6·80— 8·10 ft
Törökbuza	7·60— 7·95 ft	8·05— 9·10 ft

Budapesti marhavásár aprilis hó 8-án 1880. Összes felhajtás 1960 db nagy és 1146 drb. apró marha. Ebből eladatott 10 drb. bika, 629 drb. ökör, 374 drb. vágó tehén, 108 db. fejős tehén, 36 db. bival, 64 db. borju, 505 db. bárány. Árak: bika darabonként 80—175 ft, ökör páronként 190—360 ft, vágó tehén páronként 150—275 ft, fejős tehén darabonként 70—185 ft, bival páronként 160—238 ft, borju darabonként 14—30 ft, bárány páronként 4—7 ft. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 50—54 ft, tehénhús 49—51 ft, borjuhús 50—70 ft, bivalhús 47—49 ft.

Bécsi marhavásár aprilis hó 6-án. Összes felhajtás 3548 drb és pedig 1947 drb. magyar, 739 drb. lengyel és 862 drb. német fajta mind hizott állatok, melyből 3403 drb. ökör, 67 drb. tehén, 56 drb. bika és 3 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 48—56 $\frac{3}{4}$ ft, lengyel 49—53 ft, német 49—51 $\frac{1}{2}$ ft, tehén 49—54, bika 48—52 ft, bival 43—44 ft. Lábán darabonként 112—227 $\frac{1}{2}$ ft fizettek.

Kőbányaisertésvásár apríl 9-én. (Az első magyar sertéshizláló részvénytársaság jelentése.) Kiviteli kereskedők által a piacról mintegy 1000 drb. sertés vásároltatván, a forgalom jelentékenyen emelkedett s a heti üzlet élénk hangulattal zárattott, jó áru szilárd ára mellett.

Jegyzett árak: magyar nehéz 60—61 kr, középnehéz és könnyű 58—60 kr, 350 klgr. vén 56—57 kr, szerb és romániai 54—58 kr, klgrkint tiszta súly. Eléség árak: tengeri-ő 8-60 frt, új 8 frt, árpa 7.80 frt mm. készpénz fizetésért. Helyi állomány: április 2-áról maradt 52310 drb. Felhajtás: Alvidékről hizott 2140 drb., hizó 3290 drb., Erdélyből 170 drb., Szerbiából 230 Romániából 870 drb., Összekötő vasuttal 90 drb., összesen 59100 drb. Elhajtás: Felvidékre 620 drb., Bécsbe (m. héten 460 drb.) 2470 drb., Csehországba 500 drb., Bodenbachon át 740 drb., Ruttkán át 240 db., Budapesti fogyasztás 1940 drb., Kültelki fogyasztás 60 drb., összesen 6570 drb. Marad állomány 52530 drb. A részvény szállásokban 7133 drb. van elhelyezve.

Az egészségügyi és transito szállásokban április 2-áról maradt 1663 drb., hozzá jött: szerbiai 445 drb., romániai 654 drb., összesen 2762 drb., ezekből eladatott és kihajtatott 135 drb., marad állomány 1727 drb. Az egészségügyi vizsgálat által e hó 2-ig 216 drb., e héten 37 drb., összesen tehát 253 drb., a fogyasztás alól kivonatván, kiirtatott.

Disznózsir hanyatló árak, kész áru hordóval együtt 60 $\frac{1}{2}$ —61 frt, majus—junius havi kötésben hordó nélkül 61 $\frac{1}{2}$ —62 frt.

Szalonna csekély üzlet, vidéki szalonna 55 $\frac{1}{2}$ —56 frt, városi áru 58—59 frt, füstölt szalonna 63—65 frt.

Bécsi sertésvásár április 6-án. Összes felhajtás 4045 darab és pedig 970 drb. nehéz, 1092 drb. középnehéz és 1983 drb. süldő; melyből 874 drb. magyar, 1983 drb. orosz-lengyel, 142 drb. szerb és 46 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 53—55 frt, középnehéz 49—52 frt, süldő 30—40 frt, szalonna és zsir 63—64 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett örlesztésre és 4000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölk.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölöm.

(2.) Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál (15—52.)

Hat. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

Kolozsvártt, Páris-utca 19-ik sz. sajtóház.

Ertekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig.

Az „Erdélyi Pincze-egylet“ Kolozsvártt,

mint kereskedelmi részvénytársaság

kilenczedik

RENDES KÖZGYÜLÉSE

folyó év **ápril 30-án d. u. 4 órakor**

a **Kisegítőpénztár helyiségében**

(14.)

(1—1)

tartatik meg,

melyre a t. cz. részvényesek ezennel tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése és annak alapján
3. Az 1879. évre terjedő zárszámla jóváhagyása.
4. Gyarmathy Miklós úr indítványa és erre igazgatósági vélemény.
5. Az alapszabályok által elrendelt választások; ugymint: négy igazgató-választmányi és négy felügyelő bizottsági tag választása.

Kolozsvártt, ápril 6-án 1880.

Azon részvényes urak, kik a közgyűlésen részt venni akarnak, felkéretnek figyelembe venni, miszerint részvényeiket az egyleti irodában a gyűlést megelőzőleg egy nappal déli 12 óráig letenni méltóztassanak. Egy szavatra egy darab még le nem járt szelvényekkel ellátott részvény ad jogot. Tíz szavazaton felül minden 2 darab részvény egy szavazatot ad.

Az igazgató-választmány.

Pincze felszerelési eszközök, bor és sörfejtő szivattyúk, dugaszoló és palaczköltő gépek,

de különösen gazdasági gépek nagy raktára, ugymint
törökbuza morzsolók 35 forinttól kezdve,

Mayer-féle Trieurök,

melyek a konkolyt, bükkönyt és vad zabot tökéletesen kiválasztják
kaphatók kedvező feltételek és jótállás mellett

az első magyar gazdasági gépgyár összpontosított raktár
és gépműhely erdélyországi fióktelepében

(5.)

(7.—45.)

WALSER FERENCZ-mél
Kolozsvártt, bel-monostorutcza 12. szám.

Pinczei árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	liszta buza	olegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterozse	april 6	900	700	600	—	325	500	200	80	380	40
Brassó	april 2	900	590	590	460	300	560	265	200	264	44
Csik-Szoreda	april 7	900	—	650	575	350	575	210	100	160	40
Déás	april 6	1360*	1040*	610	440	360	600	390	160	280	36
Déva	april 3	1180*	1080*	980*	—	700*	720*	300	180	220	40
Ezsehetváros	april 10	825	700	600	—	340	475	300	150	250	44
Fogarás	april 2	1000*	—	680*	—	300	694*	200	100	250	42
K.-Fehérvár	april 3	1235*	1120*	960*	—	960*	770*	300	100	240	44
Ly.-Sz.-Miklós	april 3	1100	—	665	665	350	550	200	60	—	36
Kolozsvár	april 8	910	—	620	—	320	500	250	180	350	46
N.-Vásárhely	april 8	1130*	840*	850*	610*	300	680*	300	100	450	44
Nagy-Enyed	april 8	1020*	780*	660*	—	200	500	440	150	260	44
N.-Ázseben	april 9	930	780	560	450	360	530	210	115	375	45
Negesvár	april 1	880	600	550	—	300	460	130	70	180	44
S.-Sz.-György	april 5	950	800	630	570	330	580	330	160	250	36
Sz.-Régen	april 8	900	687	675	—	350	462	230	90	220	40
Sz.-udvarhely	april 6	1000	850	600	—	350	525	260	70	220	36

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40
kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét
a t. megrendelők minden
külön díj nélkül tot-
szés szerint akarhányszor
változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.										
A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél									
	fizetendő forint									
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210
1/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53
1/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai
és

lapunk t. előfizetői
25% vagyis egy negyedrészt
engedményben részesülnek,
ha hirdetésük beküldésekor
tagsági vagy előfizető
minőségükre hivat-
koznak.